22.3.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta

ymv@eduskunta.fi

Dnro HE 27/2022 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ ILMASTOLAIKSI

Esityksessä ehdotetaan ilmastolain mukaisen suunnittelujärjestelmän laajentamista myös maankäyttösektorille, johon maa- ja metsätalouselinkeinot kuuluvat. Koska nämä alat ovat yhteiskunnan ainoat sektorit, jotka pystyvät toimimaan hiilinieluina, koska kasvit kykenevät yhteyttämään, kun taas yhteiskunnan muut sektorit ovat ainoastaan päästöjen aiheuttajia, on erityisen tärkeää, että nämä elinkeinot tuottajaorganisaatioidensa edustamina, joka on meidän tapauksessamme Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), otetaan mukaan suunnitteluprosessiin heti alusta saakka. On myös tärkeää, että kansallista kasvihuonekaasujen inventaariojärjestelmää päivitetään jatkuvasti maa- ja metsätalousmaan osalta uusimmilla tutkimustuloksilla, jotta ne antaisivat oikean kuvan sekä kasvihuonekaasupäästöistä että hiilinieluista. Tältä osin tiedoissa on edelleen olemassa suuria aukkoja maa- ja metsätalouden vaikutusten osalta. Muun muassa Carbon Action -hanke, johon SLC osallistuu, tekee tärkeää tutkimusta tämän suhteen, samoin kuin Luonnonvarakeskus Luke. Tärkeä kysymys on riittävän rahoituksen turvaaminen kansalliselle maa- ja metsätalouselinkeinojen tutkimukselle koskien monimutkaisia mekanismeja esimerkiksi sen suhteen, miten kasvihuonekaasut vaihtuvat maaperän ja ilmakehän välillä.

Pykälässä 8 todetaan, että yleinen vaatimus tehtäville suunnitelmille on se, että niiden tulee tarkastella suunnitelmien mahdollisia vaikutuksia Suomen ruokaturvalle ja luonnon monimuotoisuudelle. Kannattavan kotimaisen alku- ja elintarviketuotannon sekä nuorten näitä aloja kohtaan tunteman kiinnostuksen turvaaminen on tärkeää ruokaturvan ja korkean omavaraisuusasteen säilyttämisen kannalta samalla kun otetaan huomioon ilmastotavoitteet ja muut ympäristötavoitteet. Valitettavasti Suomen maatalouden kannattavuus on tällä hetkellä hyvin heikko, mikä tulee ottaa huomioon maankäyttösektorin toimenpiteitä suunniteltaessa.

Ilmastolain perustelujen kappaleesta 4.2.4 puuttuu vaikutusarviointi sen osalta, miten ilmastolaki vaikuttaa maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin. SLC:n mielestä on tärkeää arvioida ilmastolain vaikutuksia esimerkiksi Suomen omavaraisuusasteeseen kotimaisten elintarvikkeiden osalta. Ilmastolain tavoitteena tulee olla elintarvikehuollon korkean omavaraisuusasteen säilyttäminen jatkossakin.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Rikard Korkman
asiamies

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0